

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи бакалавра
Подольської Софії Юріївни
на тему: Особливості використання картографічних моделей при
вивченні географії у загальноосвітніх школах.
Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Телебенєва Євгенія Юріївна

Актуальність дослідження. Географія вимагає більш глибокого підходу, ніж просте вивчення з підручника. Вона потребує використання додаткових інструментів, таких як картографічні моделі. Карти становлять основне джерело інформації для географії, оскільки вони не лише візуально зображають інформацію, а й несуть глибокий зміст. Зараз школярі швидко розвиваються та швидко втрачають увагу, тому важливо знаходити нові способи та можливості їх зацікавлення. У цьому контексті картографічні моделі мають велике значення.

Сучасна проблема низької зацікавленості учнів в навчанні ставить перед вчителями складні завдання. Багато учнів в середній школі не виявляють бажання вчитися та не враховують поради вчителів. Для підвищення зацікавленості учнів в навчальному процесі важливо використовувати додаткові матеріали, які зможуть зацікавити та зосередити їх увагу на основних концепціях. У цьому контексті картографічні моделі можуть бути корисним інструментом.

Картографічні моделі охоплюють не лише карти та глобуси, але й об'ємні моделі поверхонь, просторові карти, моделі об'єктів та явищ, інтелектуальні карти, а також різноманітні схеми. Ці засоби містять значні обсяги інформації, яка подається у візуально доступному форматі. Вивчення географії в навчальній програмі неможливе без використання картографічних матеріалів. Отже, можна стверджувати, що карти є невід'ємною частиною процесу навчання географії в школі.

В сучасному молодому поколінні актуальною є проблема з розумінням і використанням карт. Багато учнів не бачать карту як джерело інформації і не вміють ефективно користуватися нею. Навіть у цифрову епоху картографічні моделі залишаються важливими, оскільки навіть для навігації з одного місця до іншого відомою місцевістю потрібно використовувати карту. Сучасні технології забезпечують доступ до різноманітних картографічних даних, тож важливо оволодіти навичками роботи з ними ще на етапі навчання в школі.

Тому використання картографічних моделей в навчанні географії має велике значення, оскільки це допомагає створити глибоке розуміння предмету та надає навиків роботи з картами, якими будуть корисними в майбутньому. Вчитель, який вміло використовує картографічні моделі у своїй роботі, сприяє формуванню в учнів не лише глибоких знань, але й практичних навичок, які вони зможуть успішно використовувати в майбутньому.

Мета дослідження полягає в аналізі особливостей використання картографічних моделей при вивченні географії в загальноосвітніх школах України в сучасних умовах освітньої реформи.

Для досягнення поставленої мети були сформульовані наступні *завдання дослідження*:

- розкрити загальні теоретичні поняття методики викладання географії в загальноосвітніх школах;
- визначити компетенції, які формуються за допомогою картографічних моделей;
- проаналізувати основні типи картографічних моделей при навчанні географії у загальноосвітніх школах;
- встановити зв'язки між навчанням за допомогою картографічних моделей та використанням їх в майбутньому;
- довести необхідність застосування картографічних моделей при вивченні географії у загальноосвітніх школах

Об'єкт дослідження – картографічні моделі. *Предмет дослідження* – особливості використання картографічних моделей при вивченні географії у загальноосвітніх школах

Теоретичну частину даної роботи склали праці наступних вчених: С. Запотоцького, Т. Гільберга, І. Савчука, В. Совенко, С. Коберніка, Р. Коваленко, П. Масляка, Л. Даценко, С. Капіруліної, Т. Кучара, О. Бродовської, Т. Назаренко, В. Пестушко, Г. Уварової, А. Довганя, В. Самойленко, О. Топузова, Л. Вішнікіна, І. Дібрової, О. Надтоки, О. Трегубенка, І. Удовиченка та інших. В роботі інформативною базою також були офіційні документи Міністерства освіти і науки України, Навчально-методичні програми та інші офіційні документи.

Інформаційна основа дослідження та методи. Теоретичною основою роботи слугує наукова література та наукові періодичні видання вітчизняних та зарубіжних вчених, що містяться в Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Дослідження здійснювалося за допомогою використання комплексу теоретичних (аналіз та систематизація наукової літератури; конкретизація; вивчення нормативних, методичних документів) та емпіричних (спостереження; бесіда) методів.

Структура роботи складається зі вступної частини, трьох розділів з підрозділами в них, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи разом з додатками – 79 сторінок, а основна частина – 64 сторінки.

Ключові слова: картографічні моделі, типи картографічних моделей, компетенції, які формуються за допомогою картографічних моделей, особливості використання картографічних моделей, загальноосвітня школа.